

TISKOVÁ ZPRÁVA

**Centrum pro výzkum veřejného mínění
Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.**

Jilská 1, Praha 1
Tel.: 286 840 129

E-mail: nadezda.cadova@soc.cas.cz

Postoje českých občanů k obraně ČR - leden 2016

Technické parametry

<i>Výzkum:</i>	<i>Naše společnost, v16-01</i>
<i>Realizátor:</i>	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Projekt:</i>	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Termín terénního šetření:</i>	<i>11. – 18. 1. 2016</i>
<i>Výběr respondentů:</i>	<i>Kvótní výběr</i>
<i>Kvóty:</i>	<i>Kraj (oblasti NUTS 3), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
<i>Zdroj dat pro kvótní výběr:</i>	<i>Český statistický úřad</i>
<i>Reprezentativita:</i>	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
<i>Počet dotázaných:</i>	<i>1047</i>
<i>Počet tazatelů:</i>	<i>220</i>
<i>Metoda sběru dat:</i>	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem – kombinace dotazování PAPI a CAPI</i>
<i>Výzkumný nástroj:</i>	<i>Standardizovaný dotazník</i>
<i>Otázky:</i>	<i>PM.40</i>
<i>Zveřejněno dne:</i>	<i>18. února 2016</i>
<i>Zpracovala:</i>	<i>Naděžda Čadová</i>

V lednu 2016 byly ve výzkumu *Naše společnost* zjišťovány obecné názory českých občanů na obranu státu, a to pomocí souhlasu či nesouhlasu s předloženými výroky (viz tabulku 1).

Mínění veřejnosti je v tomto případě poměrně rozporuplné. Naprostá většina občanů (88 %) souhlasí, že suverenitu státu je potřebné bránit za každou cenu. Ovšem stejně tak si přibližně tři pětiny myslí, že je zbytečné uvažovat o obraně státu, jelikož o malých státech stejně rozhodují velmoci (57 %), a podle bezmála dvou třetin (63 %) občanů, kdyby k něčemu došlo, stejně bychom se neubránili. Převážná většina českých občanů si však současně nemyslí, že by výdaje na obranu zbytečně zatěžovaly státní rozpočet, když souhlas s tímto výrokem vyjádřily necelé dvě pětiny dotázaných (39 %), nesouhlas pak více než polovina (52 %). V názorech na výrok týkající se úrovně naší armády je česká veřejnost značně rozpolcena, když podíly souhlasících a nesouhlasících byly prakticky vyrovnané. Více než dvě pětiny dotázaných (44 %) vyjádřily názor, že armáda ČR je na úrovni armád západních zemí, srovnatelný podíl (42 %) byl ale přesvědčen o opaku.

Tabulka 1: Souhlas/nesouhlas s výroky o obraně (v %)¹

	rozhodně souhlasí	spíše souhlasí	spíše nesouhlasí	rozhodně nesouhlasí
Suverenitu státu je třeba za každou cenu bránit.	48	40	7	1
Náklady na obranu státu zbytečně zatěžují státní rozpočet.	11	28	37	15
Naše armáda je na úrovni armád vyspělých západních zemí.	12	32	28	14
Kdyby k něčemu došlo, stejně bychom se neubránili.	23	40	20	5
Je zbytečné uvažovat o obraně státu, protože o takové malé zemi, jako jsme my, stejně rozhodují velmoci.	22	35	24	11

Pozn.: Dopočet do 100 % tvoří spontánní odpovědi *nevím*.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., *Naše společnost 11. – 18. 1. 2016, 1047 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.*

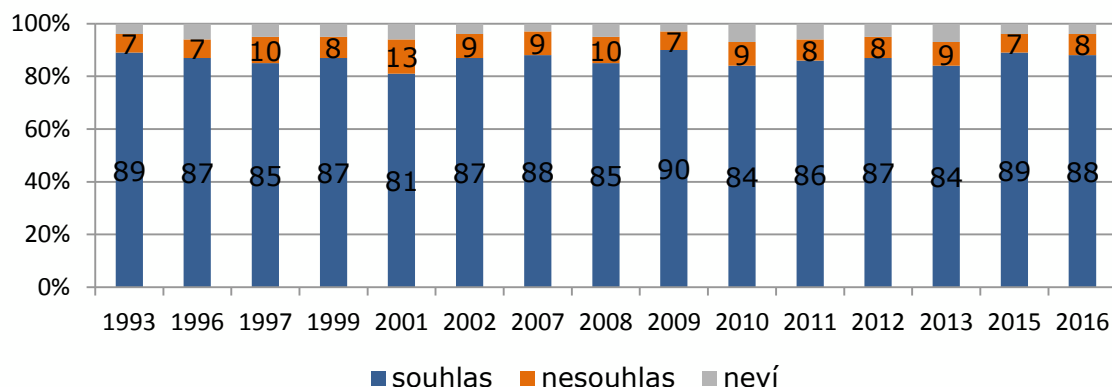
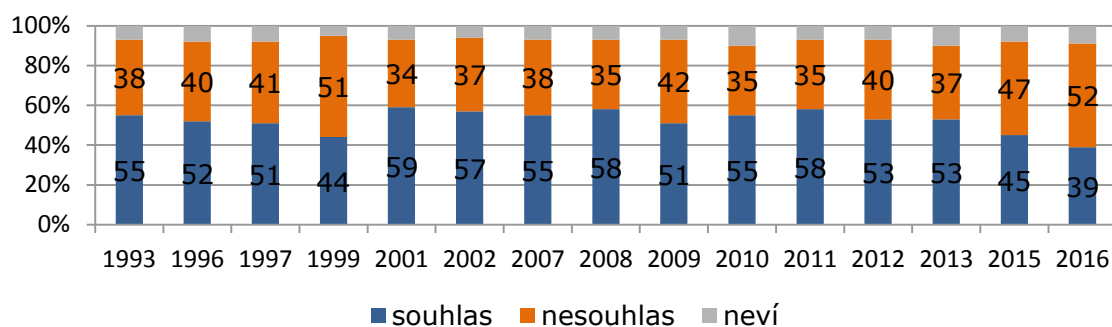
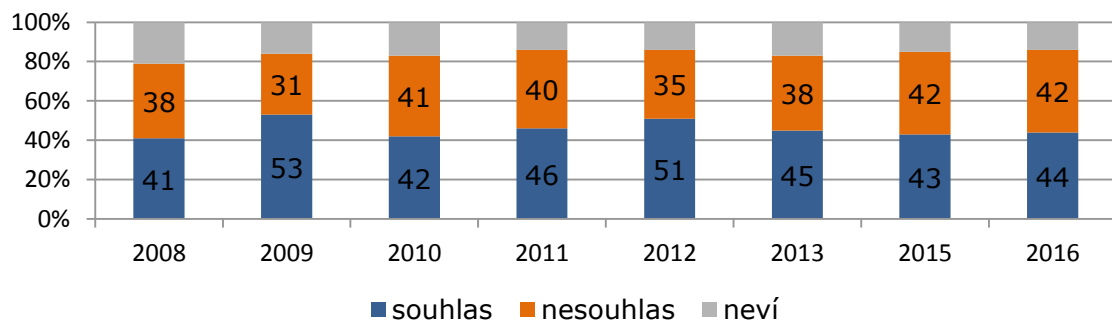
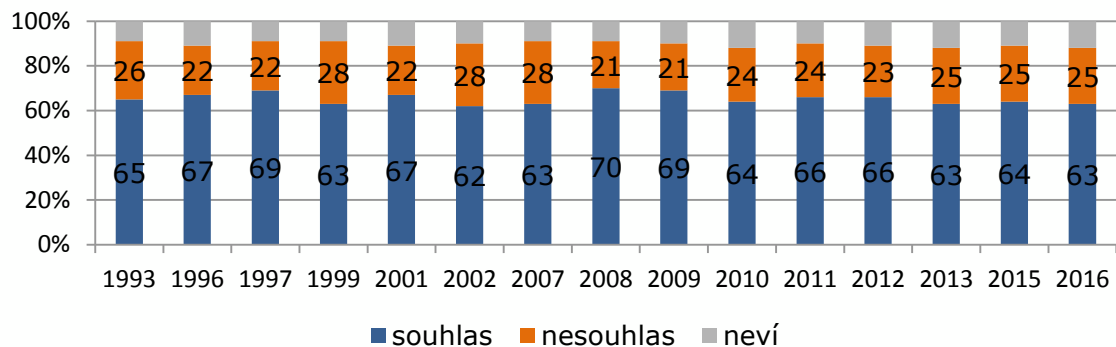
Analýza rozdílů mezi různými skupinami obyvatel odhalila, že lidé starší 60 let se častěji domnívali, že bychom suverenitu státu měli bránit za každou cenu, ale současně, že náklady na obranu zatěžují státní rozpočet a že o obraně státu je zbytečné uvažovat, protože o takové malé zemi, jako jsme my, stejně rozhodují velmoci. U respondentů, kteří se sami řadili na levou stranu politického spektra, voličů KSČM a dotázaných deklarujících špatnou životní úroveň vlastní domácnosti se častěji vyskytl souhlas s tvrzeními, že náklady na obranu představují zbytečnou zátěž pro státní rozpočet, že v případě napadení bychom se stejně neubránili a že o tak malé zemi, jako jsme my, stejně rozhodují velmoci. Souhlas s výrokem, že naše armáda je na úrovni západních zemí, vyslovovali častěji muži.

Jak je vidět z časového srovnání (viz grafy 1a až 1f) za více než dvě desetky let, setrvale nejvíce lidé souhlasí s bráněním suverenity státu za každou cenu, přičemž názory veřejnosti na tuto otázku jsou v čase poměrně stabilní a také v porovnání s výzkumem realizovaným v loňském roce nedošlo v tomto ohledu k žádné významné změně. Výrazněji se oproti předchozímu roku nezměnily ani názory na to, zda je naše armáda na úrovni armád vyspělých západních zemí a zda je zbytečné uvažovat o obraně státu, protože o takové malé zemi, jako jsme my, stejně rozhodují velmoci. Prakticky stejné je také rozložení názorů v případě výroků „Kdyby k něčemu došlo, stejně bychom se neubránili“. Naopak názory na náklady na obranu ze strany státu se v posledních 2 letech významně proměnily, když stále méně lidí souhlasí s tím, že jsou zbytečné. Konkrétně názor, že výdaje na obranu státu zbytečně zatěžují rozpočet, podpořilo v aktuálním výzkumu o 6 procentních bodů méně respondentů než v loňském roce a o 14 procentních bodů méně v roce 2013.

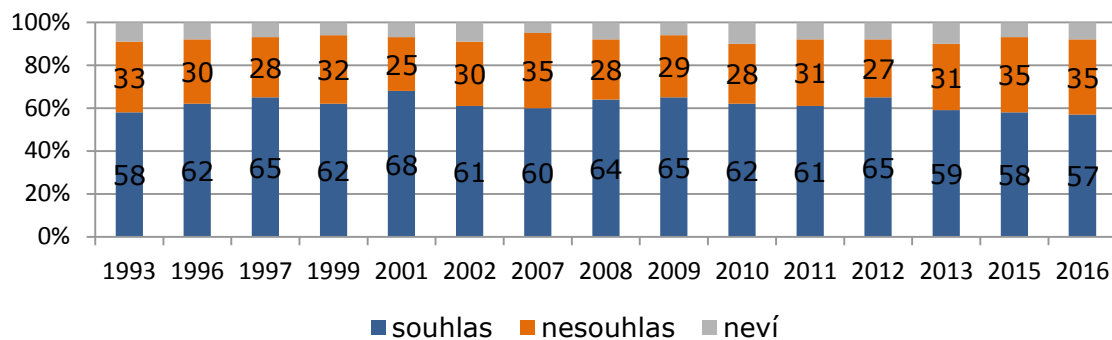
¹ Znění otázky: „Na obranu státu existují nejrůznější názory. Přečtu Vám některé a Vy mi prosím řekněte, zda s nimi souhlasíte nebo nesouhlasíte. a) Suverenitu státu je třeba za každou cenu bránit. b) Náklady na obranu státu zbytečně zatěžují státní rozpočet. c) Naše armáda je na úrovni armád vyspělých západních zemí. d) Kdyby k něčemu došlo, stejně bychom se neubránili. e) Je zbytečné uvažovat o obraně státu, protože o takové malé zemi, jako jsme my, stejně rozhodují velmoci.“ Varianty odpovědí: rozhodně souhlasí, spíše souhlasí, spíše nesouhlasí, rozhodně nesouhlasí.

Graf 1a: Souhlas/nesouhlas s výroky o obraně – časové srovnání (v %)

a) Suverenitu státu je třeba za každou cenu bránit

Graf 1b: Náklady na obranu státu zbytečně zatěžují státní rozpočet.**Graf 1c: Naše armáda je na úrovni armád vyspělých západních zemí.****Graf 1d: Kdyby k něčemu došlo, stejně bychom se neubránili.**

Graf 1e: Je zbytečné uvažovat o obraně státu, protože o takové malé zemi, jako jsme my, stejně rozhodují velmoci.

Poznámka: Údaje v grafu představují součty podílů rozhodně + spíše souhlasí, respektive rozhodně + spíše nesouhlasí.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost.